

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (dalje u tekstu: Zakon) sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o deviznom poslovanju (Narodne novine, broj 96/03, dalje u tekstu: važeći Zakon), donio je Hrvatski sabor na sjednici 29. svibnja 2003., a stupio je na snagu 18. lipnja 2003. Važeći Zakon je izrađen u skladu s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (dalje u tekstu: SSP), odredbama članka VIII. Statuta Međunarodnog monetarnog fonda te odgovarajućim direktivama Europske unije.

Modelom postupnog uklanjanja administrativnih ograničenja, važeći Zakon omogućuje liberalizaciju pojedinih segmenata kapitalnog računa u razdoblju od četiri godine nakon stupanja na snagu SSP, a potpunu liberalizaciju kapitalnih transakcija Republika Hrvatska mora omogućiti najkasnije do postizanja punopravnog članstva u Europskoj uniji.

Razlozi zbog koji se pristupilo izradi ovoga Zakona nalaze se u potrebi daljnjeg prilagođavanja zakonodavstva Republike Hrvatske kriterijima i praksi Europske unije.

Naime, Posebni odbor Vijeća Europe za procjenu mjera protiv pranja novca (*Moneyval*), u suradnji s kolegama iz Financijske akcijske skupine za pranje novca Vijeća Europe (*Financial Task Force on Money Laundering*), u Evaluacijskim izvješćima za Republiku Hrvatsku negativno je ocijenio činjenicu da Zakon o deviznom poslovanju, koji uređuje poslovanje ovlaštenih mjenjača, ne propisuje obvezu licenciranja ovlaštenih mjenjača. Prema preporukama Moneyval odbora mjenjačko poslovanje treba biti uređeno na način da se propiše procedura izdavanja odobrenja (*licence*) za obavljanje mjenjačkih poslova te da se u okviru te procedure propiše kriterij podobnosti (*fit and proper*) za vlasnike mjenjačnica.

Budući da procjenitelji Moneyval odbora pridaju veliko značenje navedenim kriterijima u okviru daljnjeg razvoja sustava protiv pranja novca, a s ciljem održavanja stabilnosti financijskih institucija i osiguravanja povjerenja u cijeli financijski sustav, navedene preporuke sadržane su u zakonodavnoj mjeri predviđenoj u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2005., u okviru Poglavlja 3.4. Sloboda kretanja kapitala, točka 3.4.6. Sprječavanje pranja novca, kao i u Dodatku A, pod točkom 3.4.4.

Važeći Zakon u potpunosti je usklađen s Direktivom 2001/97/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2001. kojom se mijenja direktiva Vijeća 91/308/EEC o sprječavanju uporabe financijskog sustava u svrhu pranja novca. Predloženim izmjenama i dopunama važećeg Zakona kojima se poboljšava pravna regulativa koja se odnosi na poslovanje mjenjačnica postiže se, sukladno članku 1. navedene Direktive, proširenje preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i na djelatnost mjenjačnica.

Prema važećem Zakonu, mjenjačko poslovanje mogu obavljati rezidenti sa statusom pravne osobe i poduzetnici pojedinci koji u svom radu koriste zaštićeni računalni program za obavljanje mjenjačkih poslova koji je certificirala Hrvatska narodna banka, koji imaju s bankom sklopljen ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova te koji su registrirani za obavljanje mjenjačkih poslova (ovlašteni mjenjači). Hrvatska narodna banka propisuje uvjete i način obavljanja mjenjačkih poslova, a Ministarstvo financija - Devizni inspektorat nadzire poslovanje ovlaštenih mjenjača.

Ovim Zakonom, pored uvjeta propisanih važećim Zakonom, uvodi se obveza pribavljanja odobrenja Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova. U okviru procedure izdavanja odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova propisani su uvjeti koje mora ispuniti rezident koji želi obavljati poslove ovlaštenog mjenjača, propisana je dokumentacija kojom rezident dokazuje ispunjavanje tih uvjeta, propisana je procedura odlučivanja o zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova kao i razlozi za oduzimanje izdanih odobrenja.

Kriterij podobnosti za vlasnike mjenjačnica propisan je na način da Hrvatska narodna banka ne izdaje odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova podnositelju zahtjeva ako je vlasnik obrta ili član uprave pravne osobe koja je podnositelj zahtjeva osoba kažnjena za kazneno djelo propisano ovim Zakonom, odnosno za kazneno djelo pranja novca te ako iz dostavljene dokumentacije nije moguće utvrditi identitet podnositelja zahtjeva – pravne osobe i identitet osnivača podnositelja zahtjeva - pravne osobe, kao i njihov udio u temeljnom kapitalu te pravne osobe.

U prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona propisano je da su ovlašteni mjenjači koji posluju na temelju važećeg Zakona dužni u roku godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona. U protivnom, obvezni su podnijeti prijavu za brisanje djelatnosti mjenjačkih poslova iz registra u koji su upisani.

Drugo tematsko područje koje odredbe ovoga Zakona propisuju je područje korištenja podataka koje su rezidenti dužni dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci o poslovima i transakcijama s inozemstvom. Naime, zbog razlika u shvaćanju u koju se svrhu smiju koristiti podaci koje Hrvatska narodna banka prikuplja za potrebe praćenja ostvarenja projekcije platne bilance Republike Hrvatske, ovim Zakonom dodaje se odredba koja formalizira mogućnost da se na taj način prikupljeni podaci, osim u statističke svrhe, koriste i za potrebe kontrole deviznog poslovanja.

Nadalje, ovim Zakonom dodaje se odredba prema kojoj se dostavljanje podataka o nadziranoj osobi koji su potrebni u postupcima nadzora ne smatra odavanjem službene tajne. Navedene odredbe su u skladu s nadzornom ulogom Hrvatske narodne banke i Deviznog inspektorata Ministarstva financija.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstava u Državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se upućivanje ovoga Zakona po hitnom postupku, jer se istim vrši usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske zajednice.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

Članak 1.

U Zakonu o deviznom poslovanju (Narodne novine, broj 96/03) u članku 46. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Mjenjačke poslove mogu obavljati rezidenti koji imaju odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova, koji u svom radu koriste zaštićeni računalni program za obavljanje mjenjačkih poslova, koji su s bankom sklopili ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova i koji su registrirani za obavljanje mjenjačkih poslova (ovlašteni mjenjači).".

U stavku 3. briše se točka i dodaju se riječi: "te izdaje i oduzima odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.".

Članak 2.

Iza članka 46. dodaju se članci 46.a, 46.b i 46.c i naslovi iznad njih koji glase:

"Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 46.a

- (1) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova potrebno je priložiti:
1. izvod iz sudskog ili obrtnog registra za podnositelja zahtjeva, u izvorniku ili ovjerenom presliku,
  2. popis vlasnika udjela odnosno dionica za podnositelja zahtjeva – pravnu osobu, s punim imenima i adresama prebivališta i/ili tvrtkama i adresama sjedišta, ukupnim nominalnim iznosima udjela odnosno dionica i postotnim udjelom u temeljnom kapitalu te pravne osobe,
  3. ugovor ili predugovor o obavljanju mjenjačkih poslova sklopljen s bankom,
  4. ugovor ili predugovor o kupnji zaštićenog računalnog programa za obavljanje mjenjačkih poslova sklopljen s proizvođačem čiji je program certificirala Hrvatska narodna banka te potvrdu o autentičnosti kojom proizvođač zaštićenog računalnog programa potvrđuje da je program koji je predmet prodaje certificiran, i
  5. potvrdu da vlasnik obrta odnosno član uprave pravne osobe koja je podnositelj zahtjeva nije kažnjen za kazneno djelo propisano ovim Zakonom, odnosno za kazneno djelo pranja novca.

(2) Ako je podnositelj zahtjeva pravna osoba, osim dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka potrebno je priložiti i sljedeće podatke o osnivaču te pravne osobe: izvod iz sudskog registra, u izvorniku ili ovjerenom presliku, popis vlasnika udjela odnosno dionica s punim imenima i adresama prebivališta i/ili tvrtkama i adresama sjedišta, ukupnim nominalnim iznosima udjela odnosno dionica i postotnim udjelom u temeljnom kapitalu osnivača te pravne osobe.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 46.b

(1) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova ako utvrdi da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova.

(2) Hrvatska narodna banka odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova:

1. ako utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za obavljanje mjenjačkih poslova,

2. ako se iz dostavljene dokumentacije ne može utvrditi identitet i prebivalište i/ili sjedište vlasnika udjela odnosno dionica podnositelja zahtjeva – pravne osobe, ukupni nominalni iznosi udjela odnosno dionica za svakoga pojedinog vlasnika i postotni udio pojedinog vlasnika u temeljnom kapitalu te pravne osobe,

3. ako se iz dostavljene dokumentacije ne može utvrditi identitet i prebivalište i/ili sjedište vlasnika udjela odnosno dionica osnivača podnositelja zahtjeva – pravne osobe, ukupni nominalni iznosi udjela odnosno dionica za svakoga pojedinog vlasnika i postotni udio pojedinog vlasnika u temeljnom kapitalu osnivača te pravne osobe, ili

4. ako je vlasnik obrta ili član uprave pravne osobe koja je podnositelj zahtjeva osoba kažnjena za kazneno djelo propisano ovim Zakonom, odnosno za kazneno djelo pranja novca.

(3) Hrvatska narodna banka obvezna je u roku 90 dana od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova odlučiti o zahtjevu. Ako je zahtjev nepotpun, podnositelj zahtjeva može ga s traženom dokumentacijom ili dodatnim podacima dopuniti u roku koji odredi Hrvatska narodna banka, s tim da krajnji rok za donošenje i obavijest o odluci ne može biti duži od 180 dana od dana primitka zahtjeva.

(4) Prijavu za upis djelatnosti mjenjačkih poslova u sudski odnosno obrtni registar rezident podnosi po dobivanju odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

Razlozi za oduzimanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova

Članak 46.c

(1) Hrvatska narodna banka oduzima odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova:

1. ako ovlašteni mjenjač ne započne s obavljanjem mjenjačkih poslova u roku 180 dana od dana izdavanja odobrenja,

2. ako ovlašteni mjenjač samostalno ne obavlja mjenjačke poslove u razdoblju duljem od 180 dana,

3. ako je odobrenje pribavljeno na temelju neistinite dokumentacije, odnosno neistinite prikazanih podataka,

4. ako nakon dobivenog odobrenja nastupe takve okolnosti i/ili razlozi uslijed kojih ovlašteni mjenjač više ne ispunjava uvjete na temelju kojih je dobio odobrenje,

5. ako ovlašteni mjenjač ovlaštenoj osobi Deviznog inspektorata ne dopusti nadzor, ili

6. ako ovlašteni mjenjač, koji je odobrenje dobio na temelju predugovora o obavljanju mjenjačkih poslova sklopljenog s bankom ili na temelju predugovora o kupnji zaštićenog računalnog programa za obavljanje mjenjačkih poslova, u roku određenom u odobrenju

Hrvatske narodne banke ne dostavi ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova sklopljen s bankom, odnosno potvrdu proizvođača zaštićenog računalnog programa o autentičnosti kupljenog i ugrađenog programa."

Članak 3.

U članku 49. stavku 5. iza riječi: "Radi" dodaju se riječi: "kontrole deviznog poslovanja i".

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

"(6) Rezidenti koji su obvezni izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o kapitalnim poslovima s nerezidentima dužni su na zahtjev Ministarstva financija - Deviznog inspektorata dostaviti podatke o stvarnim vlasnicima nerezidenta s kojim sklapaju posao ako je nerezident izvanteritorijalni (*offshore*) poduzetnik."

Članak 4.

U članku 56. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"(2) Dostavljanje podataka o nadziranoj osobi koji su potrebni u postupcima nadzora ne smatra se odavanjem službene tajne."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 62. stavku 1. točki 1. iza riječi: "poslove" dodaju se riječi: "bez odobrenja Hrvatske narodne banke ili".

Članak 6.

U članku 63. stavku 1. točki 18. iza riječi: "dokumentaciju" dodaju se riječi: "i podatke".

Članak 7.

U članku 75. iza riječi: "poslovima" dodaju se riječi: "bez odobrenja Hrvatske narodne banke ili".

Članak 8.

U članku 76. iza riječi: "poslove" dodaju se riječi: "bez odobrenja Hrvatske narodne banke ili".

Prijelazne i završne odredbe

Rok za usklađivanje ovlaštenih mjenjača

Članak 9.

(1) Ovlašteni mjenjači iz članka 46. stavka 2. Zakona o deviznom poslovanju (Narodne novine, broj 96/03) koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona registrirani za obavljanje mjenjačkih poslova i obavljaju mjenjačke poslove na temelju ugovora s bankom dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od njegova stupanja na snagu.

(2) Ovlašteni mjenjači iz stavka 1. ovoga članka koji u propisanom roku ne usklade svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona dužni su u roku 30 dana nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka podnijeti sudskom odnosno obrtnom registru prijavu za brisanje djelatnosti mjenjačkih poslova iz registra.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O -IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka predlaže se promjena stavaka 2. i dopuna stavka 3. u članku 46. važećeg Zakona. U stavku 2. navedenoga članka propisani su uvjeti koje mora ispuniti rezident koji želi obavljati poslove ovlaštenog mjenjača. Novost u odnosu na važeći Zakon je da ovlašteni mjenjač, pored obveze korištenja zaštićenog računalnog programa i ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova sklopljenog s bankom, mora pribaviti i odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova.

Dopunom stavka 3. istoga članka propisano je da Hrvatska narodna banka, pored propisivanja uvjeta i načina obavljanja mjenjačkih poslova, izdaje i oduzima odobrenja za obavljanje tih poslova.

Predloženim izmjenama u stavcima 2. i 3. članka 46. važećeg Zakona usvaja se preporuka Moneyval odbora o obvezi licenciranja mjenjača.

Uz članak 2.

Ovim člankom dodaju se važećem Zakonu članci 46.a, 46.b i 46.c, s naslovima iznad njih. U članku 46.a propisana je dokumentacija koju je rezident dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova, a kojom dokazuje ispunjavanje uvjeta za obavljanje mjenjačkih poslova. U članku 46. b propisan je rok u kojem Hrvatska narodna banka mora odlučiti o zaprimljenom zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova, propisano je u kojem slučaju Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za obavljanje mjenjačkih poslova te u kojim slučajevima odbija zahtjev za izdavanje odobrenja. U odredbama ovoga članka sadržana je preporuka Moneyval odbora glede utvrđivanja kriterija podobnosti za vlasnike mjenjačnica. U članku 46.c navode se razlozi za oduzimanje odobrenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

Uz članak 3.

Ovim člankom dodaje se u stavku 5. članka 49. važećeg Zakona odredba koja precizira namjenu korištenja podataka koje su rezidenti dužni dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci. Ti podaci se, osim za potrebe praćenja ostvarenja projekcije platne bilance Republike Hrvatske, kako je propisano u važećem Zakonu, koriste i za potrebe kontrole deviznog poslovanja. Navedena odredba je u skladu s nadzornom ulogom Hrvatske narodne banke i Ministarstva financija.

Odredbom ovoga članka dodaje se i novi stavak 6. kojim se propisuje obveza rezidentima, obveznicima izvješćivanja Hrvatske narodne banke o kapitalnim poslovima s nerezidentima, da na zahtjev Deviznog inspektorata dostave podatke o stvarnim vlasnicima nerezidenta s kojim sklapaju posao ukoliko je nerezident izvanteritorijalni (*offshore*) poduzetnik. Za potrebe ovoga Zakona, za "offshore company" koristi se pojam "izvanteritorijalni poduzetnik" sukladno definiciji iz Glosara bankarstva, osiguranja i ostalih financijskih usluga koje je izdalo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. Navedena definicija temelji se na glavnoj karakteristici takvih poduzetnika, a to je da oni ne smiju poslovati u zemlji registriranog sjedišta.

Uz članak 4.

Odredbom ovoga članka dodaje se novi stavak u članku 56. važećeg Zakona, kojim se propisuje da se dostavljanje podataka o nadziranoj osobi, koje nadzorna tijela u postupcima nadzora međusobno razmjenjuju, ne smatra odavanjem službene tajne.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka vrši se usklađivanje prekršajnih odredbi iz članka 62. važećeg Zakona s odredbama ovoga Zakona tako da prekršaj čini pravna ili fizička osoba koja obavlja mjenjačke poslove bez odobrenja Hrvatske narodne banke ili bez ugovora s bankom ili u mjenjačkom poslovanju ne koristi zaštićeni računalni program.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka vrši se usklađivanje prekršajnih odredbi članka 63. važećeg Zakona s odredbom iz članka 3. ovoga Zakona. Time je prekršaj iz točke 18. stavka 1. članka 63. proširen odredbom da pravna ili fizička osoba čini prekršaj i u slučaju ako Deviznom inspektoratu ne dade zatražene podatke.

Uz članak 7.

Ovim člankom dopunjuju se kaznene odredbe članka 75. važećeg Zakona na način da propisuju kaznu za osobu koja se nedopušteno bavi mjenjačkim poslovima bez odobrenja Hrvatske narodne banke, a ne samo bez ugovora s bankom kao što je propisano važećim Zakonom.

Uz članak 8.

Ovim člankom dopunjuju se kaznene odredbe članka 76. važećeg Zakona na način da propisuju kaznu za odgovornu osobu koja u pravnoj osobi organizira mjenjačke poslove bez odobrenja Hrvatske narodne banke, a ne samo bez ugovora s bankom kao što je propisano važećim Zakonom.

Uz članak 9.

U okviru prijelaznih i završnih odredbi odredbom stavka 1. ovoga članka određen je rok u kojemu su ovlaštene mjenjači iz članka 46. važećeg Zakona dužni uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona. Propisani rok za usklađenje je godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

U stavku 2. ovoga članka propisana je posljedica za ovlaštene mjenjače iz stavka 1. ovoga članka koji usklađenje svojega poslovanja ne provedu u propisanom roku. Oni su, naime, dužni podnijeti prijavu za brisanje djelatnosti mjenjačkih poslova iz registra u koji su upisani.

Uz članak 10.

Ovom odredbom propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI NADOPUNJUJU

Članak 46.

(1) Mjenjački poslovi su poslovi kupnje i prodaje strane gotovine te poslovi otkupa čekova koji glase na stranu valutu i u njima su unovčivi.

(2) Mjenjačko poslovanje mogu obavljati rezidenti sa statusom pravne osobe i poduzetnici pojedinci koji u svom radu koriste zaštićeni računalni program za obavljanje mjenjačkih poslova, koji imaju ugovor s bankom te koji su registrirani za obavljanje mjenjačkih poslova (ovlašteni mjenjači).

(3) Hrvatska narodna banka propisuje uvjete i način obavljanja mjenjačkih poslova.

Članak 49.

(1) Rezidenti koji su dužni izvješćivati, izvješćuju Hrvatsku narodnu banku neposredno ili posredno preko banaka, ovlaštenih društava, središnje depozitarne agencije i carinskih tijela.

(2) Rezidenti koji su dužni izvješćivati, moraju Hrvatskoj narodnoj banci odnosno Ministarstvu financija – Deviznom inspektoratu i Carinskoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju u svrhu provjere podataka.

(3) Hrvatska narodna banka propisuje pobliže uvjete odnosno sadržaj, način i postupak izvješćivanja.

(4) Hrvatska narodna banka izrađuje projekciju platne bilance Republike Hrvatske.

(5) Radi praćenja ostvarenja projekcije platne bilance Republike Hrvatske, rezidenti su dužni dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci podatke o poslovima i transakcijama s inozemstvom na način i u rokovima koje ona utvrdi posebnom odlukom.

Članak 56.

(1) Nadzorna tijela moraju međusobno razmjenjivati informacije koje su im potrebne u postupku nadzora te obavještavati o ustanovljenim nepravilnostima, ako su ti nalazi važni za rad drugoga nadzornog tijela.

(2) Nadzorna tijela uredit će sadržaj i način međusobnog obavještavanja sporazumom o razmjenjivanju informacija ili drugim aktima.

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

1. ako obavlja mjenjačke poslove bez ugovora s bankom ili u mjenjačkom poslovanju ne koristi zaštićeni računalni program,

2. ako ovlaštenoj osobi Deviznog inspektorata ne dopusti nadzor ili je spriječi u obavljanju službene radnje.

(2) Odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka prekršajno tijelo može, uz novčanu kaznu, izreći i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja mjenjačkih poslova ili druge djelatnosti koja je bila

predmet nadzora, u trajanju od tri mjeseca do jedne godine, osim za plaćanja i prijenose iz članka 8. ovoga Zakona.

(4) Strana gotovina i gotovina u kunama koja je predmet prekršaja iz stavka 1. točke 1. ovoga članka oduzet će se rješenjem o prekršaju u korist proračuna Republike Hrvatske.

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

1. ako u roku od 30 dana nakon inicijalnoga izravnog ulaganja ili drugoga vlasničkog ulaganja ne prijavi ulaganje Hrvatskoj narodnoj banci ili ne prijavi druge podatke propisane odlukom Hrvatske narodne banke, ili to učini na način suprotan propisanom načinu podnošenja prijave,

2. ako doznači sredstva u inozemstvo u svrhu kupnje nekretnina u inozemstvu, a da za to nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom,

3. ako izvrši plaćanje ili primi naplatu u stranim sredstvima plaćanja u poslovima s rezidentima ili nerezidentima u Republici Hrvatskoj suprotno ovome Zakonu ili odluci Hrvatske narodne banke,

4. ako na tržištu kapitala u inozemstvu kupi vrijednosne papire čiji izdavatelji ne ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom ili odlukom Hrvatske narodne banke,

5. ako upis, uplatu, kupnju ili prodaju vrijednosnih papira u inozemstvu ne obavi posredovanjem ovlaštenog društva kada je to ovim Zakonom predviđeno,

6. ako na tržištu novca u Republici Hrvatskoj u poslovima s nerezidentima proda blagajničke zapise Hrvatske narodne banke ili trezorske zapise Ministarstva financija, te ako proda ili otkupi prije dospijeća ostale kratkoročne vrijednosne papire kada to prema odluci Hrvatske narodne banke nije dopušteno,

7. ako na tržištu novca u inozemstvu kupi vrijednosne papire koji nemaju ocjenu boniteta propisanu odlukom Hrvatske narodne banke,

8. ako u ime ili za račun druge osobe sklopi ugovor o kreditnom poslu s nerezidentom suprotno odredbama ovoga Zakona, ako sredstva financijskog kredita iz inozemstva ne prenese na račun otvoren kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili na račun otvoren u inozemstvu sukladno članku 29. ovoga Zakona, ako ne koristi financijski kredit iz inozemstva sukladno ugovoru o kreditu, kada je ugovoreno plaćanje roba i usluga izravno dobavljaču ili izvršitelju usluga odnosno ukoliko financijskim kreditom ne otplaćuje prije zaključeni kredit u inozemstvu,

9. ako pošalje, prenese ili pokuša prenijeti u inozemstvo ili iz inozemstva materijalizirane vrijednosne papire mimo ovlaštenog društva ili skrbničke banke, ili kada to prema odredbama ovoga Zakona nije dopušteno,

10. ako nerezidentu odobri financijski kredit s rokom dospijeća kraćim od jedne godine kada to ovim Zakonom nije dopušteno,

11. ako otvori račun u inozemstvu protivno ovom Zakonu, ili se ne drži obveze sadržane u odobrenju Hrvatske narodne banke,

12. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne podnese izvješća o prometu i stanju sredstava na svojim računima u inozemstvu te na računima svojih podružnica u inozemstvu na način i u rokovima koje propiše Hrvatska narodna banka,

13. ako ne obavlja platni promet s inozemstvom u skladu s ovim Zakonom ili propisima Hrvatske narodne banke,

14. ako plaćanja i naplate u poslovima s nerezidentima, u gotovini u kunama te stranoj gotovini i čekovima, obavlja na način suprotan uvjetima i načinu koje propiše Hrvatska narodna banka, te ako stranu gotovinu i čekove u propisanom roku ne položi na račun u banci ili je ne proda banci,

15. ako se pri obavljanju poslova s izvedenim financijskim instrumentima u inozemstvu ne pridržava uvjeta propisanih odlukom Hrvatske narodne banke,

16. ako ne poštuje uvjete i način obavljanja mjenjačkih poslova kako to propisuje Hrvatska narodna banka,

17. ako kupi, proda, daje ili uzme u zajam stranu gotovinu, te ako posreduje u kupnji, prodaji ili pozajmljivanju strane gotovine suprotno ovome Zakonu,

18. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne podnese u propisanom roku potrebna izvješća o poslovima s inozemstvom ili o djelatnosti koju obavlja u inozemstvu, ili to učini na način suprotan propisanom načinu podnošenja izvješća, ako ne daje zatraženu dokumentaciju Deviznom inspektoratu, odnosno ako ne vodi na propisani način poslovne knjige o tom poslovanju,

19. ako ne poštuje mjere za zaštitu monetarnog ili deviznog sustava što ih propiše Hrvatska narodna banka.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) U teškim slučajevima prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, ako vrijednost predmeta prekršaja prelazi 100.000,00 kuna, ili je prekršaj učinjen u povratu ili je učinjen na osobito opasan način, pravna ili fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 30.000,00 do 400.000,00 kuna.

(4) Strana gotovina i gotovina u kunama koja je predmet prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, ili strana gotovina i gotovina u kunama koja je bila predmet platnog prometa koji je rezultat prekršaja, oduzet će se u prekršajnom postupku rješenjem o prekršaju.

(5) Iznimno, u lakšim slučajevima prekršaja propisanim ovim Zakonom, u kojima postoje posebno olakotne okolnosti, prekršajno tijelo može odlučiti da se strana gotovina i gotovina u kunama iz stavka 1. ovoga članka ne oduzme ili da se oduzme samo djelomično.

Članak 75.

Tko se nedopušteno bavi kupnjom, prodajom, davanjem ili uzimanjem strane gotovine u zajam, posredovanjem u kupnji, prodaji ili pozajmljivanju strane gotovine, ili se nedopušteno bavi mjenjačkim poslovima bez ugovora s bankom, kaznit će se kaznom zatvora do pet godina ili novčanom kaznom do sto pedeset dnevnih dohodaka.

Članak 76.

Odgovorna osoba koja sklapanjem ugovora, organiziranjem posla ili na drugi način ostvaruje za pravnu osobu kupnju, prodaju ili pozajmljivanje strane gotovine, posredovanje u kupnji, prodaji ili pozajmljivanju strane gotovine protivno ovom Zakonu, ili u pravnoj osobi organizira mjenjačke poslove bez ugovora s bankom, kaznit će se kaznom zatvora do pet godina ili novčanom kaznom do sto pedeset dnevnih dohodaka.